

dingen, der var rejste fra vor Side, var berettigede, og at Landbrugsministeren ikke med Rette kunde stille et saadant Forslag. Forslaget gik altsaa paa det daværende Tidspunkt ud af Dagsordenen, men nu har vi det igen, fremsat af den højtærede Kultusminister, og nu er det formelle selvfølgelig i Orden. Kultusministeren maa vel altsaa nu have overvundet de Betæneligheder, han havde, da vi havde Samraad med ham i Finansudvalget, hvor han erklærede, at hvis man vilde give Fyns Stifts Husmandsskole et saadant ekstraordinært Statstilskud, vilde det drage Konsekvenser efter sig, idet der straks vilde komme andre lignende Krav. Jeg spørger da den højtærede Kultusminister, om han har ændret det Synspunkt, han gjorde gældende under Samraadet med Finansudvalget.

Det formelle er, som sagt, nu i Orden, men det reelle staar tilbage, nemlig at overveje, om det kan siges, at Fyns Stifts Husmandsskole i Henhold til alt foreliggende har været saa ugunstigt stillet, at man paa ekstraordinær Vis fra Statskassens Side skal støtte denne Skole. Lovforslagets Motiver er ikke ganske klare. Der er i Begyndelsen af Motiverne gjort Rede for, at der ved Lov af 23. Maj 1902 blev oprettet 2 nye Landbrugsskoler, 1 paa Øerne og 1 i Jylland, hvis Undervisning særlig var beregnet paa Husmandsbruget og Landbrugets Bierherv, og som tillige skulde udstyres til Afholdelse af korte Kursus o. s. v., og at der kunde ydes et Laan af Statskassen paa 60,000 Kr. til hver Skole paa Betingelse af, at der til Skolernes Oprettelse paa anden Maade tilvejebragtes en Kapital, der udgjorde mindst en Fjerdedel af Statslaanet. Disse Laan er blevet ydet, og der er givet Statskassen 1ste Prioritets Panteret i Skolerne i Kærehave og Borris, og Laanene skal forrentes og afdrages med en halvaarlig Ydelse af $2\frac{1}{4}$ pCt., hvoraf $1\frac{3}{4}$ pCt. af det til enhver Tid skyldige Beløb betragtes som Rente, medens Resten afskriyes som Afdrag. Hvor Omstændighederne maatte tale derfor, skulde Ministeren dog være bemyndiget til at tilstaa Afdragsfrihed i de første 5 Aar. I Henhold til denne Lovbestemmelse blev Kærehave Husmandsskole paa Sjælland og Borris Husmandsskole i Jylland oprettede med et Statslaan paa 60,000 Kr. til hver Skole. Og saa staar der udtrykkelig: „Der har derhos været givet begge Skolerne Afdragsfrihed i 5 Aar i Overensstemmelse med Lovens Be-

stemmelse“. Men saa staar der senere, for det første, at Skolen paa Fyn har været dygtigt ledet o. s. v., og at den nu har anholdt om, at der i Lighed med de Borris- og Kærehave Husmandsskoler i Henhold til den oven citerede Lov tilstaaede Begunstigelser maa tilstaaes Skolen et Statstilskud paa 12,000 Kr., svarende til 5 Aars Rentefrihed af et 4 pCts Laan paa 60,000 Kr.

Af disse Bemærkninger maa man faa det Indtryk, at begge disse Skoler har haft en Begunstigelse, som gør, at Fyns Stifts Husmandsskole for at kunne blive ligestillet med disse to maa have et ekstraordinært Tilskud paa 12,000 Kr. Man kan ikke forstaa det anderledes. Men dette er, efter hvad jeg har faaet oplyst, urigtigt. Disse Udtalelser af Ministeren er stillede lidt paa Skruer, og jeg vil derfor tillade mig at spørge den højtærede Kultusminister: Har Kærehave Landhusholdningsskole fra Lovgivningsmagten modtaget nogen særlig Begunstigelse ud over det, som Loven af 23. Maj 1902 tilsagde Skolen? Efter hvad der er mig bekendt, har Kærehave Landhusholdningsskole ikke modtaget en saadan særlig Begunstigelse. Den har i Henhold til Loven modtaget den Begunstigelse, at der var Afdragsfrihed for Laanet i 5 Aar, men den har, efter hvad der er oplyst for mig, betalt Rente af sit Laan og altsaa ikke faaet anden Begunstigelse end den, der ligger i, at den i de første 5 Aar af sin Tilværelse har været fri for at afdrage paa Laanet.

For Husmandsskolen i Borris er Forholdet noget anderledes. Borris Husmandsskole fik til at begynde med en Forstander, som ikke var i Stand til at faa Skolen til at gaa. Det var ikke, fordi han var udygtig i og for sig, tværtimod, han er sikkert en meget dygtig Lærer, men det viste sig, som det i øvrigt viser sig over det hele, at der skal andre Egenskaber end just at være en dygtig Lærer til for at lede en Skole. Han kunde i hvert Fald ikke faa det til at løbe rundt. Skolen fik for faa Elever, og han var ikke i Stand til at svare hverken Afdrag eller Rente af den Kapital paa 60,000 Kr., som Staten havde indestaaende i Skolen. Staten stod da overfor enten at maatte overtage Skolen eller give den en Begunstigelse ud over det, som Loven sikrer den, og det var det sidste, der skete, den Gang Skolen fik en ny Forstander, Jens Nielsen fra Klank. Der er ogsaa det at bemærke, at Borris Husmandsskole ligger langt ude i Vestjylland, og dens Beliggenhed der maa